

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0172-116, 11.11.2019
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
ID ОП у ЄДЕБО	27694
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Середня освіта (Природничі науки), другий (магістерський) рівень, 01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта (Природничі науки)
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/Samootsinka-Serednia-Osvita-Pryrodnychi-Nauky_m.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Блажко Олег Анатолійович (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського)
Члени експертної групи	Мельничук Олександр Володимирович (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя); Сержантова Юлія Юріївна (Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, здобувач вищої освіти)
Залучений представник роботодавців	Место для ввода текста.
Спостерігачі	Место для ввода текста.
Дати виїзду до ЗВО	З 25 листопада по 27 листопада 2019 року
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	https://nmv.pnu.edu.ua/2019/11/27/%d0%bf%d0%bb%d0%b0%d0%bd-%d0%b2%d0%b8%d1%97%d0%b7%d0%bd%d0%be%d1%97-%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%82%d0%b8-%d0%b5%d0%ba%d1%81%d0%bf%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%bd%d0%be%d1%97-%d0%b3%d1%80%d1%83%d0%bf%d0%b8/

Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для ввода текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Наявність підстав для відмови в акредитації відсутні. Оскільки план візиту було узгоджено, створено належні умови для роботи акредитаційної комісії, протиправних та недобросовісних дій з боку адміністрації та науково-педагогічних працівників Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», які б перешкождали роботі комісії, не було.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відобразити зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма «Середня освіта (Природничі науки)» другого (магістерського) рівня, спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки), галузі знань 01 Освіта / Педагогіка відповідає всім критеріям акредитаційної експертизи. Має місце динаміка змін та розвитку ОП. Освітня програма загалом відповідає рівню В. Вказані недоліки не є суттєвими і ДВНЗ «Прикарпатський національний педагогічний університет імені Василя Стефаника» має потенційні можливості для їх усунення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Слід відмітити, що ОП «Середня освіта (Природничі науки)» має сильні сторони та позитивні практики: 1) співпраця роботодавців, здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників щодо формування цілей та результатів навчання ОП, а також залучення роботодавців до її реалізації; 2) наявність елементів дуальної освіти; 3) наявність силабусів з усіх навчальних дисциплін та реалізація студентоцентрованого навчання; 4) залучення роботодавців та професіоналів-практиків до освітнього процесу; 5) активність викладачів у підвищенні рівня професійної майстерності; 6) розроблений «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»; 7) розроблені положення про проектні групи та групи забезпечення, керівник та члени проектної групи, керівник та члени групи забезпечення взаємодіють з кафедрами університету, навчально-методичним відділом, відділом кадрів та іншими структурними підрозділами ЗВО у межах виконання своїх обов'язків; 8) у Вченій раді Університету діє постійна комісія з моніторингу якості надання освітніх послуг, яка готує проекти ухвал рішень щодо моніторингу якості надання освітніх послуг, може залучати працівників для обговорення та має право отримувати від структурних підрозділів Університету необхідну інформацію; 9) члени науково-методичної ради університету залучені до процедури внутрішнього забезпечення якості освітньої програми.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Комісія звертає увагу на такі слабкі сторони ОП «Середня освіта (Природничі науки)»: 1. Необхідно привести у відповідність структуру ОП. Рекомендуємо зміст і структуру ОП

привести у відповідність до листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-239 від 28.04.2017 року (вказати кваліфікацію; зазначити інтегральну компетентність; програмні компетентності структурувати у послідовності: інтегральна, загальні та фахові компетентності; додати структурно-логічну схему ОП та матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми). 2. Відсутність у змісті ОП та навчальному плані такого виду практичної підготовки як «Науково-дослідницька практика». Рекомендуємо з годин, виділених на підготовку магістерської роботи, виокремити години на науково-дослідницьку практику та зазначити її як окремий вид практичної підготовки. 3. За ОП «Середня освіта (Природничі науки)» відсутня практика реалізації програми міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти. 4. В університеті запроваджено вибіркочу перевірку (10 %) студентських кваліфікаційних робіт на оцінку рівня унікальності (Наказ № 786 від 21.11.2019 р.). Як рекомендацію зазначаємо перегляд «Положення про запобігання академічному плагіату», а саме пункту про відсоткову перевірку магістерських робіт студентів на перевірку всіх дипломних робіт магістрів. 5. Залучення до реалізації ОП викладачів без наукового ступеня та вченого звання. 6. У керівника та членів проектної групи, що забезпечують ОП «Середня освіта (Природничі науки)» другий (магістерський) рівень відсутні наукові ступені та вчені звання за спеціальністю 014 – Середня освіта. 7. Проект ОП 014.15 Середня освіта (Природничі науки) на сайті ЗВО є неактивним (<https://nmv.pnu.edu.ua/proieky-op/mahistr/>)

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Зазначені в ОП цілі відповідають місії та стратегії ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», що відображено в Стратегії розвитку ЗВО на 2020-2025 рр., яка представлена на сайті університету (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D0%9F%D0%9D%D0%A3-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82_%D0%BE%D1%81%D1%82..pdf). Під час виїзної експертизи комісія ознайомилась з даним документом та пересвідчилась в доступності його для учасників освітнього процесу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Провівши зустрічі з науково-педагогічними працівниками, що забезпечують дану ОП, здобувачами вищої освіти (денної, заочної форм навчання) та роботодавцями, було з'ясовано, що при формуванні цілей та програмних результатів ОП враховано їх пропозиції. На основі зустрічі з здобувачами ВО робимо висновок, що ОП враховує їх побажання до постійного самовдосконалення та безперервної самоосвіти впродовж життя, що відображено такими програмними результатами №4,9,10,11,14,15,16. Роботодавці зазначають про необхідність формування в майбутніх фахівців умінь та навичок використання інноваційних методик навчання та розробці інтегрованих (STEM) уроків з природничих наук. Вказана пропозиція також врахована в ОП що відображена в програмних результатах №3,7,8,9 та ін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

При формуванні цілей та програмних результатів ОП враховано такі нормативні документи як Закон України «Про освіту», «Про вищу освіту», Концепцію профільного навчання у старшій школі, а також, відповідно потребу ринку праці в майбутніх вчителів природничих наук. Це відображено в цілях ОП «забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованих фахівців» та у відповідних результатах навчання, наприклад №3,4,7,8,9,10 та ін. Оскільки на сьогодні вчителі з природних дисциплін в закладах загальної середньої освіти відсутні.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Визначені в ОП результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій рівня магістр, оскільки описані в ОП програмні результати визначають здатність здобувачів ВО роз'язувати комплексні проблеми в галузі професійної діяльності вчителя природничих дисциплін. Однак у ОП інтегральну компетентність не виділено.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Позитивною практикою є співпраця роботодавців, здобувачів ВО та НПП щодо формування цілей та результатів навчання ОП, а також залучення роботодавців до її реалізації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

У ОП не виділено інтегральну компетентність.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідає рівню В за критерієм 1 – проектування та цілі освітньої програми. Під час проведення виїздної експертизи було встановлено, що зазначені в ОП цілі відповідають місії та стратегії розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», що підтверджено відповідними документами наданих експертам. У ОП не виділено інтегральну компетентність. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО спроможний його усунути за короткий час.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Кількість кредитів відповідає вимогам законодавства щодо підготовки здобувачів ВО за другим (магістерським) рівнем та становить 90 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП має чітку структуру, у якій освітні компоненти є взаємопов'язані і дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. Структура визначена відповідно до загального часу навчання (за семестрами, роками) а також змістовно (за обов'язковими та вибірковими дисциплінами). Обов'язкові дисципліни призводять до досягнення програмних результатів навчання, що відображено у таблиці 1 освітньої програми. Структура ОП розроблена відповідно до розпорядження ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» № 22а від 04.07.2017 року «Про затвердження зразка освітньої програми». Однак, зміст і структуру ОП необхідно привести у відповідність до листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-239 від 28.04.2017 року (вказати кваліфікацію; програмні компетентності структурувати у послідовності: інтегральна, загальні та фахові компетентності; додати структурно-логічну схему ОП та матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Визначені в ОП навчальні обов'язкові дисципліни забезпечують досягнення програмних результатів при підготовці майбутнього вчителя природничих наук. Навчальна дисципліна «Охорона праці в галузі» включена до навчального плану як позакредитна дисципліна відповідно до розпорядження ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» №11 від 26.04.2018 року, що було пропозицією стейкхолдерів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється наявністю в ОП та навчальному плані вибіркового дисциплін загальним обсягом 24 кредити, що становить майже 27%. Наявне Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін. За результатами опитування здобувачів ВО (денної та заочної форми навчання) дане положення реалізується.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Практична підготовка здобувачів ВО забезпечується виробничими педагогічними практиками (12 кредитів). У змісті самооцінювання ОП зазначена науково-дослідницька практика, однак, при ознайомленні з навчальним планом вказана дисципліна відсутня. Проте у блоці навчального плану «Практична підготовка» зазначена дисципліна «Підготовка магістерської роботи» (15 кредитів). Під час опитування стейкхолдерів з'ясовано, що вказана практика відбувається згідно з положенням про науково-дослідницьку практику ЗВО, яка забезпечується кредитами з дисципліни «Підготовка магістерської роботи», що засвідчують відповідні накази про організацію та розподіл студентів щодо проходження науково-дослідницької практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма передбачає формування навичок soft-skills і забезпечується відповідними компетентностями, а саме: C1, C2, C4, C5, C6 та інші.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП становить 90 кредитів (ЄКТС), по 30 кредитів на семестр, що включає аудиторні заняття та самостійну роботу студентів у співвідношенні 1:2. Тижневе навантаження відповідає Положенню про освітній процес ЗВО.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дуальна форма освіти не передбачена ОП, однак деякі елементи реалізуються, а саме, під час інтерв'ю зі студентами зоачної форми навчання, було виявлено наявність елементів дуальної форми шляхом поєднання роботи у ЗЗСО та навчанням у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Наявність елементів дуальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

1. Відсутність у змісті ОП та навчальному плані такого виду практичної підготовки як «Науково-дослідницька практика». Рекомендуємо з годин, виділених на підготовку магістерської роботи виокремити години на науково-дослідницьку практику та зазначити її як окремий вид практичної підготовки. 2. У ОП не зазначена кваліфікація. Рекомендуємо зміст і структуру ОП привести у відповідність до листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-239 від 28.04.2017 року (вказати кваліфікацію; програмні компетентності структурувати у послідовності: інтегральна, загальні та фахові компетентності; додати структурно-логічну схему ОП та матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми).

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідає рівню В за критерієм 2 – структура та зміст освітньої програми. Відповідно до критерію 2 структура та зміст ОП відповідають визначеному критерію, однак відсутність в ОП і навчальному плані такого виду практичної підготовки як науково-дослідницька практика та відсутність зазначеної кваліфікації підтверджують рівень В за даним критерієм. Вказані недоліки не є суттєвими і ЗВО спроможний їх усунути за короткий час.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими і зрозумілими та представлені на офіційному сайті ЗВО. У змісті ОП визначені конкретні вимоги до вступу та вступників на вказану спеціальність. Шляхом інтерв'ю зі здобувачами ВО першого курсу встановлено, що правила прийому є доступними та зрозумілими для них, а обмеження, привілеї та факти дискримінації відсутні.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до правил прийому на зазначену ОП передбачено складання вступного фахового іспиту з природничих наук, що містить перелік питань з фізики, хімії та біології, іспиту з іноземної мови та додаткового фахового іспиту для вступників з неспорідненої спеціальності, що враховує особливості ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи ознайомились з Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахуванням навчальних дисциплін, Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу та виявили, що зазначені положення доступні, але в межах даної ОП не реалізувались.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи ознайомились з Положенням про неформальну освіту учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та виявили, що зазначені положення доступні, але в межах даної ОП не реалізувались.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Сильні сторони за даним критерієм не виявлені

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Слабкі сторони за даним критерієм не виявлені

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідає рівню В за критерієм 3 – доступ до освітньої програми та визначення результатів навчання. Рівень В пояснюється відсутністю сильних (інноваційних / взірцевих) сторін ОП за даним критерієм.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Наведенні в самоаналізі форми та методи навчання і викладання забезпечують формування програмних результатів навчання заявлених в ОП. За результатами співбесіди із здобувачами вищої освіти (денної і заочної форм навчання) з'ясовано, що при організації освітнього процесу викладачі використовують інтерактивні, проектні та інформаційно-комунікаційні технології, ситуаційні завдання, ділові ігри, пізнавальні завдання дослідницького характеру, дискусії, практикуми, майстер-класи, зустрічі з стейкхолдерами тощо. Зазначені форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та відповідно забезпечують його реалізацію в освітньому процесі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Усім учасникам освітнього процесу надається у повній мірі доступна й зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, що представлено у формі силабусів. Силабуси представлені в друкованому та електронному варіантах, останні розміщені у вільному доступі на сторінці кафедри.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У ході реалізації ОП забезпечується поєднання навчання і досліджень, як під час аудиторних занять (виконання індивідуальних дослідницьких завдань, створення STEM-проектів, обговорення результатів наукових досліджень студентів і викладачів під час лекційних і практичних занять тощо), так і в позааудиторний час (написання магістерських робіт, проведення експериментальних досліджень та аналіз їх результатів, написання наукових статей, участь в наукових конференціях, круглих столах, участь в проблемних наукових групах тощо). Тематика магістерських робіт здобувачів вищої освіти пов'язана з науково-дослідною тематикою випускових кафедр. За результатами опитування науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти (денної і заочної форм навчання) комісія робить висновок, що усі зазначені форми поєднання навчання і досліджень практично реалізуються в освітньому процесі. Здобувачів вищої освіти спеціальності Середня освіта (Природничі науки) беруть участь у конкурсах студентських наукових робіт. Зокрема, студенти Сараєва Анастасія та Пахомов Юрій у 2018-2019 н.р. зайняли I місце у другому турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт в галузі

«Інформаційно-комунікаційні технології в освіті».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Оновлення змісту навчальних дисциплін, а також форм і методів викладання на основі врахування наукових досягнень і сучасних практик відбувається систематично. Знання та уміння здобуті науково-педагогічними працівниками під час підвищення кваліфікації, участі в конференціях, семінарах, тренінгах упроваджуються в освітній процес. Результати спілкування з науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти, засвідчили, що зміст освіти оновлюється систематично, також про це свідчать відповідні записи у протоколах засідання кафедри.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» забезпечує вільний і рівний доступ учасників освітнього процесу до інформації про наявні програми академічної мобільності, а також надає консультаційні послуги щодо оформлення документів для участі в цих програмах. Здобувачі вищої освіти мають можливість брати участь в міжнародній програмі мобільності студентів Еразмус+КА1. На даний час за ОП «Середня освіта (Природничі науки)» практика реалізації подвійних дипломів відсутня. За результатами спілкування з науково-педагогічними працівниками констатуємо їх участь в міжнародних проектах та грантах: «Якість повітря у румунсько-українському транскордонному регіоні» (доц. Матківський М.П.), «Науково-просвітницький молодіжний табір «Екокампус Чорногора» (доц. Миленька М.М.), «Розробка нітрогеновмісних похідних антрахінону з антибактеріальними властивостями» (доц. Тарас Т.М.), «Впровадження технології мобільного навчання та доповненої реальності під час вивчення хімії в закладах середньої освіти» (доц. Мідак Л.Я.) та інші.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Наявність силабусів з усіх навчальних дисциплін та реалізація студентоцентрованого навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

За ОП «Середня освіта (Природничі науки)» відсутня практика реалізації програми міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за критерію 4 – навчання і викладання за освітньою програмою. За ОП «Середня освіта (Природничі науки)» відсутня практика реалізації програми міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО має можливість і спроможність його реалізувати.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Критерії оцінювання та форми контрольних заходів оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими та доступними, дозволяють встановити здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та ОП в цілому і заздалегідь оприлюдненими. На рівні ЗВО такі форми регулюються пунктом 9 «Положення про організацію освітнього процесу», де чітко і зрозуміло зазначено види та норми контролю. Всі вимоги до освітніх компонентів є прописаними у силабусах, що визначається як сильна сторона ОП. Під час інтерв'ювання здобувачів ВО було підтверджено, що всі вони мають однаковий доступ до силабусів як через електронну форму так і у паперовому вигляді, ще до вступу на дану ОП. Інформація, що зазначена в силабусах є повною, чіткою на думку здобувачів ВО, а невалідних методів контролю виокремлено здобувачами не було. Викладачі на перших заняттях знайомлять студентів з вимогами та критеріями оцінювання, строками виконання робіт та складання заліків та екзаменів. Додатково розклад заліків та екзаменів фіксується в електронному розкладі та оприлюднюється на сайті факультету, що є зручним на думку здобувачів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідного стандарту ВО не має, тому ЗВО передбачає атестацію у формі захисту кваліфікаційної роботи. Дана спеціальність не є винятком (тобто не використовується ЄДКІ). Здобувачі відзначають, що форма захисту кваліфікаційної роботи є для них прийнятною та зручною.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включаючи процедуру оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження та відображаються в таких документах як: «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», «Положенням про моніторинг якості знань здобувачів вищої освіти від 01.03.2016 р.». Процедура запобігання та врегулювання

конфлікту інтересів регулюється такими документами: Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Під час спілкування зі здобувачами, було виявлено, що повторне проходження контрольних заходів, зокрема заліків та екзаменів, допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: талон №2 – студент складає повторно залік чи екзамен викладачу; талон №3 – студент складає залік чи екзамен у присутності комісії, яка створюється керівником навчального структурного підрозділу. Рішення комісії є остаточним. Якщо студент під час складання екзамену при комісії отримав незадовільну оцінку (F від 1 до 25 балів), він відраховується з Університету за академічну неуспішність. При отриманні оцінки FX (26-49) балів студент має право на повторне вивчення дисциплін (не більше двох). Для повторного вивчення студент пише заяву встановленого зразка, на основі якої видається відповідний наказ по Університету. Процедура повторного вивчення дисципліни регулюється «Положенням про порядок повторного вивчення дисципліни». Тако здобувачі відзначили чітку систему оскарження результатів, що регламентується «Порядком організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості освіти і передбачає: нормативну базу, що визначена у документах Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», окрему посадову особу, яка опікується питаннями академічної доброчесності. Всі ці документи є доступними як в друкованому, так і в електронному варіантах, а здобувачі ОВ ознайомлені з ними. ЗВО також популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності, що насамперед вражається у проведенні заходів стосовно виявленню плагіату під час написання дипломної роботи, притягненню до академічної відповідальності за порушення норм вищезазначених документів. ЗВО проводить таку політику через кураторів академічних груп, керівників кваліфікаційних робіт, викладачів, які забезпечують викладання навчальних дисциплін. Для розгляду випадків порушення академічної доброчесності в Університеті створена Комісія з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», яка здійснює загальний моніторинг та контроль за дотриманням членами університетської громади норм та принципів Кодексу честі.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

За даним критерієм сильних сторін не вивлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Як рекомендацію зазначаємо перегляд «Положення про запобігання академічному плагіату», а саме пункту про відсоткову перевірку магістерських робіт студентів на перевірку всіх дипломних робіт магістрів.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за критерію 5 – контрольні заходи, оцінювання здобувачів ВО та академічна доброчесність. Рівень В пояснюється відсутністю сильних (інноваційних / взірцевих) сторін та вибірковістю перевірки магістерських робіт на плагіат. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО спроможний усунути його за короткий час.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Академічна та/або професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, задіяних до реалізації освітньої програми відповідає дисциплінам, які вони викладають, і всвою чергу забезпечує досягнення визначених в ОП цілей і програмних результатів. На основі вивчення документів, які підтверджують академічну та/або професійну кваліфікацію науково-педагогічних працівників, комісія робить висновок, що надана інформація в самоаналізі є достовірною. Комісія зазначає, що для проведення лабораторних занять з дисципліни «Природознавство» задіяний науково-педагогічний працівник без наукового ступення та/або вченого звання (Шевчук С.Є.), однак його професійна кваліфікація відповідає дисципліні, яку він викладає.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура конкурсного добору науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до «Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»». Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхньої кваліфікації для успішної реалізації цілей і програмних результатів ОП. За результати співбесіди з науково-педагогічними працівниками та ознайомлення з відповідними нормативними документами комісія засвідчує прозорість конкурсного відбору. Прозорість конкурсного відбору забезпечується за рахунок публічного оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад, враховується професіоналізм претендента (науковий ступінь, вчена звання, стаж та досвід роботи, науковий і методичний рівень проведення занять), відповідність викладача навчальній дисципліні, яку він буде забезпечувати.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП «Середня освіта (Природничі науки)» здійснюється відповідно до угод між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Департаментом освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської обласної державної адміністрації. На снові співбесіди з роботодавцями, комісія констатує їх участь організації та реалізації освітнього процесу за даною ОП, яка передбачає обговорення та формування цілей та програмних результатів ОП, використання виробничого потенціалу роботодавців для спільного виконання науково-дослідних робіт та проведення педагогічної практики здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Для реалізації ОП «Середня освіта (Природничі науки)» заклад вищої освіти залучає для проведення аудиторних занять роботодавців та професіоналів-практиків. Так, викладання курсу «Методика викладання природничих дисциплін (хімія)» забезпечує директор Калуського ліцею № 10 Івано-Франківської області, кандидат педагогічних наук (спеціальність: 13.00.02 – теорія та методика навчання (хімія)) Федорів Тетяна Михайлівна, яка за сумісництвом працює на посаді доцента кафедри хімії середовища та хімічної освіти; викладання курсів «Сучасні інформаційні технології викладання природничих дисциплін», «Теоретико-методичні засади застосування хімічного експерименту» (доц. Мідак Л.Я.) та курсу «Діагностика навчальних досягнень учнів та студентів» (доц. Кузишин О.В.) забезпечують науково-педагогічні працівники кафедри хімії середовища та хімічної освіти, які за сумісництвом працюють вчителями хімії закладів загальної середньої освіти м. Івано-Франківськ.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» сприяє професійному розвитку науково-педагогічних працівників, шляхом підвищення їх фахової майстерності через залучення до участі в міжнародних проектах «ERASMUS+ K2», «GeST», «MOPED», структурний підрозділ «Агенти змін», центр інноваційних освітніх технологій «PNU eko-System» тощо. Моніторинг рівня професіоналізму науково-педагогічних працівників здійснюється через опитування студентів та самооцінку діяльності викладача. За результати співбесіди з ректором, гарантом освітньої програми, науково-педагогічними працівниками, комісія засвідчує участь викладачів в міжнародних проектах з метою підвищення рівня професійної майстерності та робить висновок про те, що наявна система професійного розвитку відповідає потребам та інтересам викладачів, а також сприяє реальному підвищенню якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» стимулює розвиток педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників. У колективному договорі ЗВО передбачені кошти на видатки преміювання, стимулювання творчої праці, педагогічне новаторство. У ЗВО розроблена система заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері. За результатами опитування науково-педагогічних працівників комісія констатує, що викладачів преміюють, нагороджують відзнаками і грамотами. Науково-педагогічні працівникам, які мають публікації у SCOPUS та Web of Science знімається від 15 до 45 годин із навчального навантаження.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Залучення роботодавців та професіоналів-практиків до освітнього процесу. Активність викладачів у підвищенні рівня професійної майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Залучення до реалізації ОП викладачів без наукового ступення та вченого звання. У керівника та членів проектної групи, що забезпечують ОП «Середня освіта (Природничі науки)» другий (магістерський) рівень відсутні наукові ступені та вчені звання за спеціальністю 014 – Середня освіта.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за критерію 6 – людські ресурси. Рівень В пояснюється залученням до реалізації ОП викладачів без наукового ступення та вченого звання та відсутністю у керівника та членів проектної групи наукового ступеня за спеціальністю 014 – Середня освіта. Вказані недоліки не є суттєвими і ЗВО спроможний усунути їх.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. ОП у повному обсязі забезпечена навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях, завдяки фондам Наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», електронної бібліотеки, бібліотеки випускних кафедр та читальному залу факультету природничих наук. Здобувачі мають безоплатний та безперешкодний доступ до всіх цих ресурсів. Окремі програмні результати навчання забезпечуються матеріально-технічним забезпеченням, а саме: 3 мультимедійних аудиторії, 3 спеціалізованих хімічних лабораторій, 5 спеціалізованих фізичних лабораторій, 2 спеціалізовані лабораторії методики викладання природничих наук, 3 спеціалізованих біологічних лабораторій, 3 спеціалізованих кабінети біології, 5 комп'ютерних лабораторій. Опитування студентів, що навчаються на ОП показало, що матеріально-технічної бази кафедр повністю вистачає для того, щоб задовільнити потреби ОП. Навчально-методичне забезпечення ОП здійснюється через наявність електронних та паперових носіїв інформації стосовно комплексів навчально-методичного забезпечення, що було перевірено під час виїзної частини акредитації та під час інтерв'ювання здобувачів ВО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В межах реалізації ОП ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів ВО до всіх інфраструктур та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Це підтвердилось під час безпосередньо спілкування зі здобувачами, викладачами та адміністрацією ЗВО.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня та позаосвітня діяльності є безпечними для життя та здоров'я здобувачів ВО, що навчаються за даною ОП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Це підтверджується створеними безпечними та нешкідливими умови навчання, праці та побуту; забезпеченням інформацією для навчання в доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я; користуванням виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами ЗВО; участю в організації дозвілля, побуту, оздоровлення; участю у діяльності органів громадського самоврядування ЗВО, факультетів, навчально-наукових інститутів, органів студентського самоврядування та іншими факторами, що були підтверджені під час співбесіди зі студентами, що навчаються на даній ОП та органами студентського самоврядування та при ознайомленні з анкетуванням здобувачів, що проводить ЗВО. Відповідно до вимог статті 18 Закону України «Про охорону праці», «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» двічі на рік проводиться вступний і повторний інструктаж зі студентами з відповідним записом в академічному журналі з метою посилення контролю за збереженням життя і здоров'я учасників навчально-виховного процесу, здійснення заходів цивільного захисту, попередження надзвичайних ситуацій в ЗВО, а також дотримання правил пожежної безпеки, електробезпеки, охорони здоров'я, поводження з незнайомими предметами та людьми. Навчання і перевірка знань посадових осіб і кураторів академічних груп із питань охорони праці, безпеки життєдіяльності студентів проводяться відповідно до «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», «Положення про порядок проведення навчальної перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях. Підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України», а також «Положення про порядок проведення навчання/перевірки знань з питань охорони праці у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час співбесіди зі здобувачами ВО було підтверджено, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів, що навчаються за даною ОП. Всі види підтримки на рівні студента забезпечують соціальні мережі, сайти, на рівні груп – старости, куратори, деканат, студентські організації (студентський сенат, профком), заступник декана з виховної роботи, на рівні університету – відділ соціально-психологічної допомоги, гаряча лінія ректора. Існує практика надання матеріальної допомоги здобувачам, що мають потребу, соціальні стипендії та інше. Здобувачі ОП зазначають, що дана підтримка відбувається на досить високому рівні та цілком задовільняє потреби студентів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Огляд матеріально-технічної бази та будівель університету, де реалізується дана ОП, а також знайомство зі Статутом ЗВО показали, що приміщення Університету відповідають вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами і стандартами для потреб осіб з особливими освітніми потребами, проектування, будівництво та реконструкція будівель, споруд і приміщень університету здійснюється з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами, всі входи в корпус Фізико-технічного факультету, обладнані пандусами, доступність на вищі поверхи забезпечує підйомник для інвалідів, також працюють ліфти, до дверей корпусу Факультету природничих наук, є безпосередній під'їзд, доступність на вищі поверхи забезпечує наявність ліфта. Всі особи з особливими освітніми потребами мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження діяльності, зумовлені станом здоров'я.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи було виявлено, що існує чітка й зрозуміла процедура вирішення конфліктних ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу, незважаючи на те, що під час реалізації ОП таких випадків не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Розроблений «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Рекомендація щодо доопрацювання положень про запобігання конфліктних ситуацій, а саме: розгляд повідомлень про сексуальні домагання, незважаючи на те, що за час реалізації ОП таких випадків не було.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за критерію 7 – освітнє середовище та матеріальні ресурси. Це підтверджується тим, що відповідно до Методичних рекомендацій відсутні недоліки, що мають повну невідповідність та недоліки, які потребують однорічного терміну усунення. В той самий час, як існують окремі зауваження та критерій не має інноваційних або взірцевий характер. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО спроможний усунути його за короткий час.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника експерти ознайомились з положеннями, розпорядженнями та наказами по університету (наприклад, «Положення про проектні групи та групи забезпечення з розробки освітніх програм» і тд. <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>) комісія підтверджує, що в ЗВО існують дієві процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм при врахуванні студентської спільноти та рекомендацій роботодавців.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП «Середня освіта (Природничі науки)» другого (магістерський) рівень розроблена відповідно до чинних нормативних документів, рекомендацій роботодавців, які формують запит на фахівців вказаної спеціальності. Зустріч із студентським самоврядуванням, студентами 1- та 2-го курсів денної та заочної форм навчання, які виконують функції вчителів у ЗЗСО підтверджує про врахування висловлених пропозицій щодо оптимізації освітнього процесу, які відображені в ОП «Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти». За пропозицією НПП та студентського самоврядування розроблено і впроваджено в навчальний процес «Положення навчання студентів за індивідуальним графіком». Для забезпечення якості ОП ЗВО враховує результати обговорення із стейкхолдерами. Однак, слід відмітити, що перегляд ОП проводився лише частково при формуванні переліку вибіркових дисциплін, розширенні баз практик, формулюванні тематики лабораторних та магістерських робіт тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час проведення виїзної експертизи було встановлено, що роботодавці – беруть участь в оцінці актуальності ОП, формують запит на підготовку фахівця, надають бази практики, рецензують ОП, між ЗВО і роботодавцями існує зворотній зв'язок. Магістри 2-го курсу заочної форми навчання спеціальності «Середня освіта (Природничі науки)» надають рекомендації та побажання щодо формування актуальних професійних компетентностей (С14, С15, С16, С18 та ін.) відповідно до вимог ринку праці, які розглядаються на фахових кафедрах, Вченій раді факультету.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Випускники денної та заочної форм навчання за спеціальністю «Середня освіта (Природничі науки)» відсутні. Однак, проведені зустрічі із студентами 1- та 2-го курсів заочної форми навчання, що працюють у ЗЗСО, вказують на перспективність зростання по кар'єрним східцям за наявності диплома магістра за вказаною спеціальністю та можливість їх професійної самореалізації. На факультеті, підтримується зв'язок із випускниками спеціальностей «Фізика», «Хімія», «Біологія», які працюють вчителями-предметниками у ЗЗСО. Інформацію про успішних випускників відображено в матеріалах профорієнтаційної роботи факультету природничих наук. Випускників, які працюють вчителями, директорами ЗЗСО, періодично запрошують на аудиторні заняття чи інші заходи для обговорення актуальних професійних компетентностей сучасного вчителя природничих наук, викликів, з якими вони стикаються на ринку праці.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Ознайомившись з нормативною документацією Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника експертна комісія встановила, що відповідно до Закону України «Про вищу освіту» в університеті запроваджено внутрішню систему забезпечення якості освіти, яка включає: стратегію та процедури забезпечення якості освіти; систему та механізми забезпечення академічної доброчесності; оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти, оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти, створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища тощо. Відомості про недоліки в ОП та реагування керівництва ЗВО на них не виявлені.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма «Середня освіта (Природничі науки)» вперше проходить акредитацію, тому зауважень та пропозицій, сформованих під час проходження попередніх акредитацій немає. Провівши аналіз наданих документів, можна стверджувати, що система зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника передбачає забезпечення наявності оприлюднених критеріїв прийняття рішень відповідно до стандартів та рекомендацій забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, налагодження доступного і зрозумілого звітування, проведення періодичних перевірок діяльності систем забезпечення якості та механізмів роботи з отриманими рекомендаціями. Постійно ведеться робота над покращенням матеріального та навчально-методичного забезпечення ОП: придбано обладнання для фізичних, хімічних та біологічних лабораторій; лекційні аудиторії обладнано мультимедійними пристроями; НПП здійснюють роботу з підготовки та видання

навчальних посібників; поповнюється фонд бібліотеки новітніми фаховими виданнями за рахунок бюджету університету тощо.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Опрацювавши документи, було встановлено, що вказані в ОП відомості про науково-педагогічних працівників мають місце. Крім того, було з'ясовано, що НПП, які забезпечують освітньо-професійну програму «Середня освіта (Природничі науки)» другого (магістерський) рівень, постійно працюють над своїм самовдосконаленням. Усі НПП протягом п'яти років проходили стажування та підвищення кваліфікації, про що є відповідні накази. В університеті розроблено і впроваджено в дію «Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/820_29.11.2019.pdf). Участь у наукових конференціях, науково-методичних семінарах, круглих столах сприяють оволодінню новими технологіями викладання, здобуттю нового передового досвіду професійної діяльності вчителя та впровадження їх у ОП. Процес постійного професійного саморозвитку викладача відображається і на рівнях його наукової (наявність наукових публікацій у фахових та зарубіжних виданнях) та науково-педагогічної діяльності (наявність навчальних та методичних посібників, якість проведення навчальних занять, використання інноваційних методів навчання тощо). Професійний саморозвиток НПП забезпечує студенту якісну професійну підготовку під час навчання, формування професійних компетентностей та розвиток конкурентоздатності на ринку праці. У ЗВО культура якості реалізується на основі дотримання політики академічної доброчесності, зокрема, «Положення про запобігання академічному плагіату» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads>) тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Проаналізувавши надану документацію та провівши зустрічі із стейкхолдери щодо забезпечення ОП НПП, з'ясовано, що в ЗВО існують положення про проектні групи та групи забезпечення, керівник та члени проектної групи, керівник та члени групи забезпечення взаємодіють з кафедрами університету, навчально-методичним відділом, відділом кадрів та іншими структурними підрозділами ЗВО у межах виконання своїх обов'язків. У Вченій раді Університету діє постійна комісія з моніторингу якості надання освітніх послуг, готує проекти ухвал рішень щодо моніторингу якості надання освітніх послуг, може залучати працівників для обговорення та має право отримувати від структурних підрозділів Університету необхідну інформацію. Члени науково-методичної ради університету залучені до процедури внутрішнього забезпечення якості освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

В університеті запроваджено вибіркoву перевірку (10 %) студентських кваліфікаційних робіт на оцінку рівня унікальності (Наказ № 786 від 21.11.2019 р.)

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за критерію 8 – внутрішнє забезпечення якості освітньої програми. Рівень В пояснюється вибірковою перевіркою студентських кваліфікаційних робіт на оцінку рівня унікальності. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО спроможний усунути його за короткий час.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час проведення виїзної експертизи експертна група ознайомилась із документами, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Слід відмітити, що права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими для усіх учасників освітнього процесу, які регулюються наказами, розпорядженнями, методичними рекомендаціями тощо (наприклад, «Положенням про організацію освітнього процесу»; «Про виконання навчальних, робочих навчальних планів, графіку навчального процесу»; «Про заходи з метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі»; методичними рекомендаціями до проведення контрольних заходів, що перевіряють навчальні досягнення студентів та ін.). Вказані документи розміщуються на сайті університету і є легкодоступними для всіх учасників освітнього процесу. (<https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B8-%D1%96%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B8-%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0/>). Проведені зустрічі зі студентами денної та заочної форм навчання вказують на доступність та зрозумілість ними своїх прав та обов'язків, як учасників освітнього процесу. Крім того, перед початком навчального процесу кожен першокурсник отримує «Порадник студента», в якому є посилання на перераховані вище та інші нормативно-правові акти ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Провівши зустрічі із студентами, роботодавцями та НПП, з'ясовано, що на своєму веб-сайті та інформаційних стендах ЗВО своєчасно оприлюднює проекти ОП. По завершенні місячного терміну відбувається публічне обговорення ОП та внесених пропозицій, рекомендацій з даної ОП. У обговоренні обов'язково беруть участь керівник та члени проектної групи тощо. На час перевірки за вказаною адресою проекту ОП 014.15 Середня освіта (Природничі науки) є неактивною (<https://nmv.pnu.edu.ua/proiektu-op/mahistr/>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті університету <https://nmv.pnu.edu.ua/mahistratura/014-15-середня-освіта-природничі-науки/> оприлюднена ОП, навчальний план, пояснювальна записка, відомості про кадрове, навчально-методичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення, де висвітлено повною мірою інформацію щодо забезпечення освітнього процесу. Представлена інформація повністю відображає ОП і надає потенційному вступнику зробити зважений вибір щодо вступу на програму. Вказана інформація є достатньою за об'ємом і змістом для інформування стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Сильних сторін за даним критерієм не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Проект ОП 014.15 Середня освіта (Природничі науки) на сайті ЗВО є неактивним (<https://nmv.pnu.edu.ua/proiekty-op/mahistr/>)

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за критерію 9 – прозорість та публічність. Рівень В пояснюється відсутністю за даним критерієм сильних (інноваційних / взірцевих) сторін та не активністю проекту ОП 014.15 Середня освіта (Природничі науки) на сайті ЗВО. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО спроможний усунути його за короткий час.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Інформація, подана в відомостях про самооцінювання не розкрила всі позитивні сторони освітньої програми «Середня освіта (Природні науки)». Під час виїзної експертизи констатовано наявність, не поданих раніше позитивних фактів про освітню програму.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Виберіть елемент.

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи Место для вводу текста.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

(Блажко О.А.)

Члени експертної групи (електронні підписи)

(Мельничук О.В.)

(Сержантова Ю.Ю.)